

נדיר: בוטל פסק בוררות שחייב לווה להחזיר 1.2 מיליון שקל

פסק הבוררות הכריע בסכסוך בין שני אנשים פרטיים אשר אחד מהם טען כי נתן הלוואה לשני. הרכב הבוררות כבר הוציא פסק בוררות בעניין בעבר ובית המשפט קבע שהוא לא היה מוסמך לשוב ולדון בנושא

יעל בן-שלום 01.02.18 10:54

לפני כשנה ניתן פסק בוררות של "בית דין צדק" בבית שמש שחייב את אחד הצדדים לשלם לשני סכום של יותר ממיליון שקל. פסק הבורר נוסח כ"הבהרה" של פסק בורר קודם שנתן ההרכב ב-2011. השופט רפאל יעקובי קבע שהפסק מ-2017 בטל מאחר שהוא לא כלל "הבהרה" בלבד אלא הוראות אופרטיביות וקביעות חדשות הנוגעות לגוף הסכסוך.

על פי חוק הבוררות, בורר אינו מוסמך לשנות פסק שניתן על ידו אלא לכל היותר לתקן או להשלים אותו בעניינים טכניים.

ב-2011 התעורר בין שני אנשים פרטיים סכסוך כספי חריף, כאשר האחד טוען שהשני חייב לפרוע לידו הלוואה בסך של יותר ממיליון שקל. "בית דין צדק" בבית שמש, בית דין של העדה החרדית בהרכב של שלושה, הוציא באותה שנה פסק בוררות תמציתי בלא לקבוע חיוב כספי לצד זה או אחר.

שש שנים חלפו ורק ב-2017 פנה אחד הצדדים לבוררים וביקש כי יטילו על הצד השני חיוב כספי. בעקבות זאת הוציא ההרכב פסק "הבהרה". הפעם כלל פסק הבורר חיוב כספי של כ-1.2 מיליון שקל.

זמן קצר לאחר מכן הגיש הצד הזוכה לפי הפסק מ-2017 בקשה לאישור פסק הבוררות לבית המשפט המחוזי בירושלים. הצד שחויב הגיש מצידו בקשה לביטולו והדיון בבקשות אוחד.

מבקש הביטול, שיוצג על ידי עו"ד אורן וינברג, טען כי הבוררים פעלו בחוסר סמכות כשהוסיפו לפסק המקורי הוראות אופרטיביות חדשות במסווה של "הבהרה". הוא הדגיש כי הוא מעולם לא הסכים לפתיחת הדיון מחדש אחרי שניתן הפסק ב-2011 והבוררים לא היו מוסמכים לשוב ולדון בעניין.

צילום: שאטרסטוק

מבקש האישור, שיוצג על ידי עו"ד עז אלדד, טען מנגד כי פסק הבוררות השני ניתן כדין שכן הוא רק הבהיר את המשמעות המעשית של הפסק הראשון בו התקבלו טענותיו.

"הבוררים לא היו מוסמכים להוציא את הפסק"

אך השופט רפאל יעקובי קיבל את טענות מבקש הביטול וביטל את פסק הבוררות. הוא קבע שהבוררים לא היו מוסמכים להוציא את הפסק מ-2017 לאחר שהוציאו את פסק הבוררות מ-2011.

השופט הבהיר כי אחד העקרונות החשובים בחוק הבוררות הוא סופיות הדיון. כלומר, בורר אינו מוסמך לשוב ולדון בעניין שבו נתן פסק בוררות או לשנות אותו וסמכותו כבורר פוקעת עם מתן הפסק.

השופט הסביר שחוק הבוררות מסמיך את הבורר לתקן או להשלים פסק בוררות רק אם נפל בו פגם טכני בהתאם לרשימה המפורטת בחוק, כגון טעות סופר והשלמת הוראות בקשר לתשלום ריבית, הוצאות ושכר טרחת עורך דין.

לקביעת השופט, הפסק מ-2017 אינו "מבהיר" את הפסק הראשון אלא מוסיף עליו קביעות אופרטיביות מפורטות ביותר, הכוללות סכומים ספציפיים שעל אחד הצדדים לשלם לחברו. מנוסח הפסק עולה שהבוררים עצמם מתייחסים אליו כקביעה חדשה. "מדובר בתוספות הנוגעות לגוף הסכסוך באופן מובהק והבוררים לא היו מוסמכים לעשות כן", כתב.

השופט הוסיף כי הפסק מ-2011 כתוב בלשון כללית ביותר וממילא אינו ישים כך שאין טעם לדון בתקפותו ובכל מקרה הצדדים יצטרכו לנקוט בהליכים חדשים כדי להגיע לתוצאה אופרטיבית.